

1. Ο ΠΟΛΕΜΟΣ ΔΕΝ ΝΙΚΗΣΕ ΤΗ ΡΙΖΟΣΠΑΣΤΙΚΟΠΟΙΗΣΗ

Μέσο: ΤΑ ΝΕΑ

Ημ. Έκδοσης: . . . 04/10/2025 Ημ. Αποδελτίωσης: . . . 04/10/2025

Σελίδα: 55

Innews AE - Αποδελτίωση Τύπου - <http://www.innews.gr>

Ο πόλεμος δεν νίκησε τη ριζοσπαστικοποίηση

ΓΝΩΜΗ

ΤΟΥ ΤΡΑΝΤΑΦΥΛΛΟΥ ΚΑΡΑΠΡΑΝΤΟΥ

Η τρομοκρατική επίθεση της 7ης Οκτωβρίου 2023 και ο πόλεμος, σε διάφορα μέτωπα, που την ακολούθησε άλλαξαν για μια ακόμη φορά τη Μέση Ανατολή. Ένας από τους λόγους πίσω από την επίθεση στο Ισραήλ ήταν η πρόθεση να εμποδιστεί η νέα πραγματικότητα που διαμόρφωναν οι λεγόμενες «Συμφωνίες του Αβραάμ». Οντως, η συμφωνία Ισραήλ - Σαουδικής Αραβίας δεν προχώρησε, ωστόσο οι ανατροπές ισχύος ήταν τόσο μεγάλες που πιθανότατα αυτοί που σχεδίαζαν την επίθεση δεν το περίμεναν.

Το Ιράν έχασε μεγάλο μέρος της περιφερειακής του ισχύος και έδειξε αδύναμο να υποστηρίξει τους συμμάχους του και να συγκρουστεί με το Ισραήλ, το καθεστώς Ασαντ ανετράπη, η Χεζμπολάχ έχασε το μεγαλύτερο μέρος της ισχύος της και των ένοπλων δυνατοτήτων της, το ίδιο και η Χαμάς που υπέστη συντριπτικό πλήγμα. Σημαντικές επιπτώσεις υπήρξαν για τους Χούθι. Ο περίφημος «Άξονας της Αντίστασης», με βασικό ενοποιητικό στοιχείο την εχθρότητα έναντι του Ισραήλ και των ΗΠΑ, δεν υπάρχει πλέον με αυτή τη μορφή. Με όρους στρατηγικού στόχου, μπορούμε να πούμε πως το Ισραήλ έχει πετύχει μια σημαντική στρατιωτική νίκη και άλλαξε τις ισορροπίες στην περιοχή για τα επόμενα χρόνια.

Ωστόσο, αυτή η νίκη δεν ήρθε χωρίς κόστος. Οι απώλειες αμάχων, σε σημαντικό βαθμό λόγω της στρατηγικής της Χαμάς, οι εκτεταμένες στρατιωτικές επιχειρήσεις και η ανθρωπιστική κρίση στη Γάζα έχουν δημιουργήσει ένα ηθικό κόστος για το Ισραήλ, το οποίο είχε επίπτωση και στο πεδίο των συμμαχιών. Το τελευταίο βέβαια μένει να δούμε πώς θα εξελιχθεί όταν τελειώσει ο πόλεμος.

Εξίσου σημαντική ή και σημαντικότερη είναι η βραχυπρόθεσμη επίπτωση του πολέμου στην τρομοκρατία και η μεσο-μακροπρόθεσμη στη ριζοσπαστικοποίηση πληθυσμών, τόσο στη Μέση Ανατολή όσο και σε χώρες της Δύσης.

Ανεξαρτήτως το πώς θα εξελιχθεί η δυναμική της Χαμάς και γενικότερα το πολιτικό πεδίο των παλαιστινιακών οργανώσεων το επόμενο διάστημα, μια νέα γενιά μεγαλώνει με τη βιωματική αίσθηση της απειλής από το Ισραήλ. Εντονη δηλαδή

ριζοσπαστικοποίηση που σίγουρα θα δημιουργήσει έδαφος για να εξακολουθήσουν να υπάρχουν οργανώσεις τύπου Χαμάς και που θα θεωρεί και τις τρομοκρατικές επιθέσεις μέρος του ένοπλου αγώνα.

Μπορεί τα περισσότερα καθεστώτα και κυβερνήσεις της περιοχής να κράτησαν αποστάσεις από τον πόλεμο και να μην τοποθετήθηκαν εναντίον του Ισραήλ, ωστόσο σημαντικό μέρος των κοινωνιών αυτών θεωρεί το Ισραήλ και τις ΗΠΑ εχθρούς και αυτό εκ των πραγμάτων δημιουργεί έντονα αντι-δυτικά αντανακλαστικά που εντείνουν τη ριζοσπαστικοποίηση.

Η ίδια κινητοποίηση μπορεί να παρατηρηθεί και σε κοινωνίες της Δύσης και κυρίως ανάμεσα σε κοινότητες διασποράς, δημιουργώντας ένα νέο υπόστρωμα ριζοσπαστικοποίησης που θα συναντηθεί με ήδη υπάρχουσες δυναμικές. Δεν είναι άλλωστε τυχαίο πως υπήρξαν πολλές μεγάλες κινητοποιήσεις. Σε αυτό το σημείο έχουμε και τη συνάντηση της ισλαμιστικής ριζοσπαστικοποίησης με την αναρχική και ακρο-αριστερή.

Αυτή τη συνθήκη εκμεταλλεύονται οι τρομοκρατικές οργανώσεις, κυρίως οι ισλαμιστικές, για να μπορέσουν να στρατολογήσουν ή/και να πραγματοποιήσουν επιθέσεις τόσο στην περιοχή όσο και στις δυτικές χώρες. Πέραν όμως των οργανώσεων, αυξάνεται καταλυτικά και ο κίνδυνος από τους μοναχικούς δρώντες, κυρίως από τη στιγμή που υπήρξε έντονη κινητοποίηση και αντίδραση στον κυβερνοχώρο και στα μέσα κοινωνικής δικτύωσης.

Δεν υπάρχει όμως κίνδυνος μόνο από την ισλαμιστική ριζοσπαστικοποίηση, αλλά και από την Ακροδεξιά, καθώς όλη αυτή η συνθήκη έχει εντείνει τον αντισημιτισμό που αποτελεί βασική δυναμική της ακροδεξιάς βίαιης σκηνής.

Η τελευταία λέξη ανήκει στην ενίσχυση του αντισημιτισμού, ο οποίος εκτός από το να τέμνει όλες τις βίαιες ιδεολογίες και εξτρεμισμούς, μπορεί να λειτουργήσει και μόνος του ως καταλύτης βίας, έξω από το πλαίσιο ιδεολογιών και οργανώσεων, πρώτιστα για μοναχικούς δρώντες.

Ο Τρανταφυλλός Καραπράντος είναι δρ. Ευρωπαϊκής Ασφάλειας και Νέων Απειλών, επιστημονικός συνεργάτης στο Ελληνικό Ιδρυμα Ευρωπαϊκής & Εξωτερικής Πολιτικής